

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odrocznienie do domu dostarcza się 28 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesentów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Reklamek nie nadstających redakcja nie zwzasta.

Ceny ogłoszeń: za wiersz jednokolumnowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 75 fenigów, na IV kol. 10 fenigów. Ogłoszenia drobne po 15 fenigów za wiersz.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Pann Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 5

Zjazd Polskiego Zjedn. Ludow.

Dnia 7 bm. w Warszawie rozpoczął swe obrady zjazd Polskiego zjednoczenia ludowego. Przybyli delegaci reprezentują około 100 kół zjednoczenia z całego kraju. Przewodniczył obradom włościanin Józef Ostachowski z Olkuskiego, b. czł. Rady stanu. Wiceprzewodniczącym był red. „Gazety Niedzielnej” ks. Starkiewicz z Włocławka.

Zjazd powziął między in. następujące uchwały:

W sprawie Rady regencyjnej, zjazd P. zjedn. lud. wypowiada się za pozostaniem Rady regencyjnej aż do chwili zwolnienia sejmu ustawodawczego, w którego ręce ma Rada regencyjna złożyć władzę.

W sprawie rządu zjazd P. zjedn. lud. uważa, iż utworzenie nowego rządu musi nastąpić niezwłocznie.

Zjazd wypowiada się za koniecznością zjednoczenia w rządzie przedstawicieli różnych kierunków politycznych, oraz wszystkich dzielnic, nie wyłączając kresów wschodnich. Zjazd domaga się rządu demokratycznego, z odpowiednią ilością przedstawicieli ludu wiejskiego, stosownie do jego liczebności.

W sprawie wojska zjazd P. zjedn. lud. nawołuje do zjednoczenia wszystkich sił zbrojnych polskich i domaga się, opierając się na życzeniu powszechnem, armji z poboru. Wreszcie zjazd P. zjedn. lud. żąda natychmiastowego usunięcia się Niemców z ziem polskich.

Pragnąc, aby cały lud mógł uczestniczyć w pożytecznej państwowej pracy zjedn. lud. domaga się, aby najniższy udział w pożytecznej wynosił 50 marek, lub 50 koron.

Podczas obrad powrócił na salę wydelegowany do Rady regencyjnej delegat zjazdu, p. Łazęcki, który oświadczył, że Rada regencyjna mile widzieć będzie delegację zjazdu u siebie i proponuje przyjąć uroczyste delegację.

Z WIDOWNI WYDARZEŃ.

Rozruchy w Niemczech.

Berlin. — Z Kilonji donoszą:

W niedzielę na placu ćwiczeń zebrało się 8000 marynarzy. Mówcy domagali się uwolnienia uwięzionych. Marynarze ruszyli do koszar w Waldwiesen i wypuścili znajdujących się tam aresztowanych kolegów.

Po uwolnieniu więźniów tłum spotkał się z patrolem, którego naczelnik dał rozkaz strzelania.

W wyniku paru salw — legło 8 osób — ranionych jest 29. W tej liczbie — kobiety i dzieci.

Prasa berlińska uważa sytuację w porcie za bardzo poważną.

Berlin. — „Berl. Tag.” donosi ze Stuttgartu: „20,000 robotników, zatrudnionych w fabrykach amunicji i samochodów demonstrowało na ulicach pod czerwonymi sztandarami z hasłem pokoju.

Zajście w Monachjum. „Vossische Ztg.” donosi z Monachjum:

Po zgromadzeniu socjalnych demokratów odłamu niezależnych, na którym przemawiał Kurt Eisner udał się tłum pod budynek więzienia, ażeby uwolnić znajdujących się tam więźniów politycznych. Władze wię-

zienne odniosły się z tem do sądu w Lipsku, ażeby w drodze urzędowej uzyskać upoważnienie do uwolnienia tych więźniów.

Tlum zajął groźną postawę i oświadczył, że o ile więźniowie nie zostaną uwolnieni do drugiego dnia natenczas lud to uwolnienie siłą wymusi.

Nastroj w Dreźnie.

„Berliner Tageblatt” donosi z Dreznia, że do tej pory nastroj w stolicy Saksonji był spokojny. Obecnie przejawia się tam pewien niepokój. Przez cały dzień 5 listopada od południa aż do wieczora na Starym Rynku przeciągali demonstranci. Do ruchów nie przyszło.

Demonstracje antyniemieckie w Rumunji.

Biuro Koresp. donosi z Bukaresztu 5 b. m.: Wczoraj odbyły się antyniemieckie demonstracje. Niemiecka konna policja wojskowa rozproszyła tłum.

Niemcy dokonali wielu aresztowań. Komendant niemiecki zakazał osobom cywilnym pokazywać się po godz. 9 wiecz. na ulicach. Do tej samej godziny mają być zamknięte wszystkie lokale.

„Der rote Soldat”.

Komunikat Biura Wolffa. Dziennik urzędowy rosyjskiego rządu „Izwestija” w Nr. 227 zawiera pod tytułem „Żołnierz czerwony” następującą wiadomość ze Smoleńska pod datą 17 b. m.: „Dziś otrzymano tu pierwszy numer dziennika „Żołnierz czerwony” („Der rote Soldat”), wydawanego przez wojskową Radę rewolucyjną niemieckiej armji wschodniej. Żołnierze w piśmie tem wzywani są do socjalnej rewolucji i do utworzenia partji komunistycznej zamiast przeżytej już partji socjal-demokratycznej.

W Berlinie w sferach odpowiadających wiadomo, że gazeta „Czerwony żołnierz” („Der rote Soldat”) wydawana jest w Rosji przez rząd bolszewicki, jako organ propagandy, a następnie przesyłana potajemnie przez granicę, wśród armji wschodniej nie ma ani podobnej Rady rewolucyjnej, ani też nie wydawana jest taka gazeta. Wiadomość ta jest przeto kłamstwem, zmyśleniem w celach propagandy bolszewickiej. W interesie wyjaśnienia sytuacji wobec naszej ludności i wobec naszych wojsk należy napiętnować ten nowy fakt urzędowej propagandy bolszewickiej jako odznaczający się szczególną śmiałością.

Uwolnienie dwu roczników niemieckich.

Biuro Wolffa donosi: Jak się dowiadujemy z ministerjum wojny, wydano rozporządzenia, aby natychmiast rozpuścić do domu roczniki 1870 i 1871, o ile one nie biorą udziału w działaniach bojowych.

Węgry nie będą okupowane. „Pesti Naple” dowiaduje się, że wojsko koalicyjne nie będzie okupowało Węgier. Zatrzyma się ono w odległości 15 kilometrów od Dunaju i Sawy. Postanowienie to jest wywo-

lane niedostateczną liczbą wojska koalicyjnego na półwyspie Bałkańskim.

Prasa niemiecka o warunkach.

Omawiając notę Stanów Zjednoczonych, „Germania” pisze:

Wobec tego, że nieprzyjaciele nasi zgodzili się na punkty Wilsona, przeto stworzona została podstawa dla rokowań pokojowych, które w głównych zarysach przedstawiać się będą w ten sposób, jak myśmy tego pragnęli.

„Börsen Ztg.” pisze.

Z odpowiedzi Lansinga wynika, że Wilson w sposób najbardziej poprawny uczynił użytek ze swego mandatu. Z długotrwałych rokowań koalicyjnych można byłoby wyciągnąć wnioski, że niełatwo było uzyskać porozumienie. Z zadowoleniem należy stwierdzić, że w punktach zasadniczych zwyciężca wyszedł Wilson. Upoważnia to do nadziei, że z rokowań pokojowych wytoni się pokój na zasadzie porozumienia, nie zaś pokój oparty na przemocy. Nie zmienia to nie faktu, że pokój ten będzie dla narodu niemieckiego niesłychanie ciężki.

„Kreuzztg.”: „Pośpiech, z jakim komisja udała się w podróż na zachód nie wiele pozostawia nadziei, aby rząd i dowództwo wojskowe mogło się liczyć z możliwością prowadzenia rokowań, nie zawierając rozjemcu.

Wojsko niemieckie na Ukrainie.

Berlin. Biuro Wolffa donosi z Kijowa: Prasa kijowska wita z zadowoleniem decyzję rządu kijowskiego w sprawie pozostawienia na Ukrainie wojska niemieckiego, gdyż wojska te przysyła na Ukrainę na zaproszenie rządu ukraińskiego. Niema to nic wspólnego z okupacją. Powołane one zostały do walki z tym samym przeciwnikiem bolszewickim, z którym koalicyja walczy obecnie w Rosji. Obecność wojska niemieckiego chroni naród ukraiński od głodu, mordu i zniszczenia kultury, przeto pozostawienie tego wojska leży w interesie najszerzych warstw ludowych.

Rząd wszechrosyjski.

W Ufie doszedł do skutku zjazd posłów do konstytuandy, rozpedzonej przez bolszewików.

Tam nastąpiło pojednanie stronnictw, być może, iż pod wpływem wydarzeń na Bałkanach, co wytwarza możliwość nadejścia pomocy od południa.

Wybrane dyrektorjat, złożony z 5 osób.

Koalicyja — uznała już ten rząd za wszechrosyjski.

Bolszewizm w Sławonji.

Z Budapesztu donoszą pod datą 30-go października: Rada narodowa w Zagrzebiu już objęła wszystkie agendy rządowe. W Sławonji szerszą się nadal rozruchy. Miejscowość Nozna stoi w płomieniach. Pałac hr. Hutemana i pałac hr. Pajacovicia spalano i podpalono. W całej Syrmji dezertery płądrują i podpalają wsie.

Republika czeska.

„Czeskie Słowo” dowiaduje się z Genewy, że konferencje czesko-słowackie zostały już ukończone. Na konferencjach tych uchwalono utwo-

rzyte republikę czeską, której prezydentem ma zostać prof. Massaryk. Prezydentem ministrów ma być poseł Kramarz.

Żądania socjalistów niemieckich.

„Vorwaerts“ donosi: Frakcja parlamentarna i komitet wykonawczy partii socjalno-demokratycznej powzięły na wczorajszym posiedzeniu wspólnie uchwałę następującą:

Frakcja i komitet wykonawczy stronnictwa żądają, aby zawieszenie broni przeprowadzone zostało bez żadnej zwłoki.

Frakcja i komitet wykonawczy żądają dalej amnestji dla przestępców wojskowych oraz darowania kar szeregowcom, którzy zawinili przeciwko dyscyplinie.

Żądają niezwłocznej demokratyzacji rządu jak również administracji Prus i innych państw związkowych.

Frakcja parlamentarna i komitet wykonawczy polecają prezydium stronnictwa zawiadomić kanclerza, że frakcja i komitet wykonawczy przedsięwzięty przez prezydium partii w sprawie cesarskiej krok stanowczy pechwalają i popierają i rychłego uregulowania kwestji tej oczekują.

Przeciw bolszewizmowi.

Pełnię radiotelegramu z Moskwy poseł holenderski w Moskwie, wobec tego, że rząd oświadczył, że nie może on nadal pozostawać w Rosji, prosi przeto rząd rosyjski o udzielenie mu pociągu dla wyjazdu.

W postępowaniu tem rząd sowiecki widzi zamiar Holandji zerwania z rosyjskim rządem ludowym i uważa to za oznakę powszechnego sprzyśnięcia koalicji przeciwko rewolucji.

Chwila bieżąca.

Po oddaniu władz morskich w Poli w ręce południowo-słowiańskiego komitetu narodowego, tamtejszą niemiecką stację łodzi podwodnych zniszono.

„Giornale d'Italia“ donosi, że włoska flota wojenna wysadziła wojska włoskie na wyspie Lissa.

Między Mostarem a Czarnogórzem skupiono przeszło 100,000 żołnierzy austriacko-węgierskich, którzy oczekują powrotu do stron rodzinnych.

Socjaliści niezależni pragną, ażeby świeże uwolniony z więzienia Liebknecht objął mandat poselski do parlamentu.

W kołach czeskich twierdzą, że Kramarz przywiózł ze Szwajcarii przyrzeczenie koalicji, iż niemieckie okręgi Czech przyłączone zostaną do państwa czesko-słowackiego.

Czesi skonfiskowali wszystkie niemieckie pociągi kolejowe, personel zaś tych pociągów odesłali nad granicę Niemiec.

Według nadeszłych ostatnio z Moskwy wiadomości, Anglicy obsadzili Krasnowożsk nad morzem Kaspijskiem.

Odezwa Komisarza Zdanowskiego

Komisarz generalny rządu polskiego na okupację austriacką p. Zdanowski wydał następującą odezwę:

Obywatele!

Niepodległość zjednoczonej Polski jest od dziś w naszych rękach! Rozpadają się państwa oparte na przemocy jednych narodów nad drugimi. Czeski naród zjednoczył się i śmiałym postanowieniem osiągnął wszechwładztwo nad całym swoim krajem czeskim; południowe narody słowiańskie wydobyły się z zależności od państw austriackiego i węgierskiego i o-

głosiły swoją niepodległość. Do samodzielnego ich bytu zerwała się siostrzyca nasza Litwa.

Dziś to samo czyni i wielki nasz naród polski.

Jedna iskra przebiegła przez ciało i duszę narodów. Wszystkie one uzwały, że wolność jest największym skarbem człowieka. W tej wielkiej świadomości zaczęła ogólnego nastąpiło zbratanie wszystkich ludów; wszyscy szanują wolność wszystkich, wszyscy stanowią jedną wielką rodzinę narodów bez cienia myśli o wywyższeniu i zapanowaniu jednych nad drugimi. My, Polacy, którzyśmy o wolność innych umieli walczyć, najmocniej to zbratanie odczuwamy. My pierwsi cieszymy się z wolności Czecha, Litwina, Węgra i Chorwata.

Obywatele! Inny jest jednak los nasz i tamtych narodów. Przez naszą ziemię przelewały się fale wojenne wielokrotnie. Jesteśmy zniszczeni, byt naszych rzesz milionowych jest zagrożony. Granice Ojczyzny naszej jeszcze nie zakreślone. Czeka nas jeszcze wielki trud budowy i odbudowy.

Jako przedstawiciel rządu polskiego w południowej części Królestwa część tego trudu podjąłem. Rozpocząłem już przejmowanie zarządu Kraju, które w najbliższych dniach ukończę.

Za najważniejsze zadanie uważam zapewnienie środków żywności dla wszystkich i zatrzymanie w Kraju tych zapasów, — które mu są dla rozwoju sił potrzebne.

Trudne warunki, w jakich się znajdujemy, zmuszają do wielkiej przeczności i wymagają jednolitego działania.

W powiatach zamianowani już zostali Komisarze Rządu polskiego, o posłuch dla których wyzwał wszystkie władze polskie i wszystkich współobywateli.

Obywatele! Musimy być silni i zjednoczeni. Musimy stanąć murem niezłomnym. Odrzućmy na bok w tej chwili wszystkie wewnętrzne rozterki i porachunki. Stańmy zgodnie przy naszym Rządzie, który wszystko zamierza czynić zgodnie z wolą i dobrem ludu.

Rządowi polskiemu i mnie przyswieca tylko jeden cel wielki, aby Polska Zjednoczona była wolną i niepodległą, aby nad nią słońce jednakowo przyswiecało wszystkim warstwom społecznym, aby każdy obywatel polak, na którego ojczyzna wkłada obowiązki jednakowo był broniony przez prawo i z praw korzystał.

W rządach i niezem niezachwianej łączności przetrwamy, aż Sejm przez naszerze warstwy ludności powołany, umocni odradzając się nam Zjednoczoną i Niepodległą Polskę!

Komisarz Generalny Rządu Polskiego
J. Zdanowski.

Lublin.

Sprawy polskie. Koalicja a Rada regencyjna

„Kurjer Polski“ donosi: Dzisiaj rano przybył do Warszawy ze Szwajcarii jeden z wyższych urzędników ministerjum spraw zagranicznych.

Przedstawicielowi naszego pisma oświadczył, co następuje:

Oredzie Rady regencyjnej, proklamującej niepodległą zjednoczoną Polskę, spotkało się u rządów państw koalicyjnych z najwyższym uznaniem. Rada regencyjna zdobyła w ten sposób u ententy znaczenie zwierzchniej władzy narodu polskiego.

W najbliższym czasie koalicja ma uznać oficjalnie Radę regencyjną za prawowitą władzę państwa polskiego.

Wojsko polskie idzie na Odessę.

Z Taganrogu nad morzem Azowskim donoszą, że dwa pułki polskie pod komendą gen. Żelikowskiego wyruszyły w kierunku na Odessę, aby zgromadzić stacjonowane na Ukrainie polskie oddziały i oczekiwać przybycia polskich dywizji z amerykańskiej armii.

Spór o Bogumia.

Mimo ugody polsko-czeskiej, zawartej w Polskiej Ostrawie zgłosił się wczoraj wieczorem do komendy stacji w Boguminie major czeski, o-

świadcząc, że ma rozkaz objęcia w imieniu rządu czeskiego komendatury dworca w Boguminie.

Zawiadomiona o tem sąsiada Śląska Rada narodowa poleciła komendzie stacyjnej w Boguminie natychmiast usunąć majora czeskiego.

Wstrzymanie ruchu pocztowego z Galicji do Królestwa.

Dyrekcja poczt zawiadamia „Czas“ że wysyłka listów do Królestwa została wstrzymana.

Władze austriackie okupując część Królestwa Polskiego, obsadziły wszystkie urzędy pocztowe urzędnikami narodowości niemieckiej i czeskiej. Obecnie urzędnicy ci porzucili służbę i cały ruch pocztowy w okupowanej przez władze austriackie części Królestwa został poprostu sparaliżowany.

Czesi łamią umowę z Polakami.

Wbrew układowi czesko-polskiemu, gwarantującemu wolny przejazd wojsk z bronią, władze czeskie rozbierają żołnierzy polskich, wracających przez Bogumia z Czecho-Słowaczyny.

Radość hakatystów.

Pisma hakatystyczne poświęcają wiele miejsca przesiłaniu politycznemu, jakie przechodzi Polska.

Z pism tych ziele złośliwa radość, że wskutek ciągłych obstrukcji normalny zarząd krajem i formowanie wojska napotyka na nieprzewidywane przeszkody.

„Radzie regencyjnej usuwa się gruntu pod nogami — wykrzykuje radośnie berliński „Lokalanzeiger“. — Bolszewizm polski podnosi głowę. Polska przekona się na własnej skórze o tem, czem grozi brak wojska, na które można liczyć“.

PAMIĘCI MATEJKI.

W dniu 6 bm. przypadła ćwierćwiekowa rocznica zgonu najgenialniejszego polskiego artysty-malarza Jana Matejki. Jak w poezji trzej wieszczowie, w muzyce Szopen i Moniuszko, tak w polskiej sztuce plastycznej zajaśniał mistrz Matejko, jako gwiazda pierwszej wielkości.

Nie dziś przeto, że wdzięczna Ojczyzna cześci pamięć swego genialnego syna w momencie, gdy zrasta się jej rozbita członki i dąży do niepodległego a szczęśliwego bytu. Oczywiście, że chwila dziejowego przełomu, jaki obecnie przeżywamy, wzięła ramy uroczystości Matejkowskiej.

Obchodzono ją więc w stolicy od nałożenia za duszę mistrza, odprawionej w archikatedrze św. Jana. Po modłach zwołano wystawę arcydzieł Matejkowskich w pałacu sztuki. Wieczorem odbyła się t. zw. „akademja“, która uprzytomniła licznym słuchaczom drogą pamięć wielkiego mistrza.

Niewątpliwie, gdy przemienie obecna burza dziejowa, gdy ustają bijące w nas jeszcze pioruny, wdzięczny naród pomyśli o wzniesieniu w Warszawie Matejce wspólnego pomnika, który utrwali w przyszłych pokoleniach wdzięczność i cześć dla genialnego twórcy „Grunwaldu“.

W sprawie wojska polskiego.

Rada regencyjna wydała dnia 4 b. m. dekret następujący:

„Aby wzmacnić co rychlej armję narodową w chwili tak poważnej i dla Ojczyzny nadzwyczaj doniosłej postanowiliśmy i stanowimy:

1) Powołać wszystkich zdających do broni oficerów Polaków tak z obcych wojsk, jak i w kraju się już znajdujących.

2) Rozkazać przyjmowanie ochotników na całym obszarze polskim bez ograniczeń, a więc tak z grona starszych już wysłużonych żołnierzy, jak i z młodszego roczników.

3) Wypełnić formacje liniowe polskie, przejęte z wojsk austriackich żołnierzem własnym i tworzyć z nich wyższe jednostki bojowe.

4) Rozpocząć natychmiast tworzenie w odnośnych okręgach wojskowych tak pułków, jak i szwadronów ochotniczych.

Dekret niniejszy podpisany jest przez członków Rady regencyjnej i kontrasygnowany przez prezesa ministrów J. Świeżyńskiego.

Rada regencyjna zamianowała Stanisława hr. Szeptyckiego, generałem dywizji, oraz inspektorem generalnym broni i powierzyła mu jednocześnie tymczasowo dowództwo wszystkich sił zbrojnych na obszarach dawnej okupacji austro-węgierskiej, oraz tej części Galicji, która się pod władzą polską znajduje.

Z Zagłębia dąbrowskiego.

Ustępujący z Zagłębia austriacy zaczęli spekulować ogromnym zapasem żywności i towaru, nagromadzonym w Granicy (80 wagonów). Np. kupowano krowy po 300 koron. Kilka wagonów owiec wypuszczone do lasu. Brał je kto chciał. Kilku legionistów obecnych na stacji w Granicy interwenjowało. Przejeżdżający minister Minkiewicz wydał szereg zarządzeń. Zaczęły się walki. Przybyły z Dąbrowy oddział legionistów w liczbie 30 urządził oblavy po lasie.

W dniu 4 bm. padło 6 ofiar, między innymi, oficer legionowy. W wyniku udanej się odeprzeć tłum, chcący rabować na stacji i w lesie. — Wzburzenie jednak nie ustało.

W Dąbrowie powstały po niektórych kopalniach rady robotnicze.

Pociągi z Granicy nie odchodzą do Ząbkowic, gdyż Niemcy nie wypuszczali z powrotem lokomotywy i wagonów. Pedróżni z pakunkami wędrują piechotą półtora kilometra do Ząbkowic.

Minister Minkiewicz bawił d. 4 w Krakowie i wyjechał samochodem do Lublina.

Krwawe walki w Dąbrowie.

„Gaz. Por.“ donosi: Od osoby, przybyłej wczoraj do Warszawy z Dąbrowy w Zagłębiu, dowiadujemy się, że rozgrywają się tam krwawe walki. P. P. S. (lewica) zorganizowała zamach bolszewicki i wprowadziła w kilku kopalniach rządu rad robotniczych. Dzięki zdobyciu na jednej z kopalni wielkich zapasów broni i amunicji, lewicowcy onegdaj wieczorem niespodziewanie wtargnęli do miasta i opanowali je, oraz pobliskie kopalnie „Paryż“ i „Mortimer“ w Zagórz. Zamach ten został zorganizowany tak szybko, że nikt się nie zorientował.

Wiadomość o zamachu rozbiegła się lotem błyskawicy. W wielu kopalniach przerwano prace i górnicy z nich wystąpili przeciw lewicowcom oraz pospieszili z odsieczą miastu. W mieście toczą się krwawe walki. Rezultat ostateczny dotąd niewiadomy.

KRONIKA

— **Dowództwo okręgu wojskowego.** Rozkazem szefa sztabu generalnego zostało utworzone w Częstochowie Dowództwo okręgu wojskowego, które ma za zadanie organizować formacje wojskowe w powiatach: częstochowski, wieluńskim, będzińskim i w mieście Dąbrowie Górniczej.

Dowódcą okręgu wojskowego w Częstochowie został mianowany pułkownik Antoni Jastrzębski. Biuro dowództwa mieści się chwilowo w lokalu Głównego Urzędu Zaciągu do W. P. przy ul. Panny Marii 56.

W najbliższych dniach przystąpi Dowództwo Okręgu Wojskowego do organizowania pułku piechoty w Częstochowie.

Termin pierwszego lekarskiego przeglądu ochotników zostanie podany do wiadomości.

— **W sprawie wygłodzenia miasta.** Nie zważając na nawoływania i przestrogi duchowieństwa Rady Opiekunczej m. Częstochowy i prasy, ciemni i żądni dużych zysków paskrsze wywożą z miasta większe transporty chleba i sianiny. Jak nas informują, codziennie każdym pociągiem wysypane jest do 1000 bochenków chleba. W tej palącej sprawie udała się wczoraj delegacja obywateli do miejscowego rabina, przedstawiając mu grożące niebezpieczeństwo wygłodzenia miasta.

— **O ochronę linii kolejowej.** Dowództwo miejscowej brygady wojska pol-

skiego otrzymało następujący komunikat:

„W celu sprostowania fałszywych pogłoszek, szef sztabu generalnego WP komunikuje, że oddziały niemieckie, które zajęły stacje kolejowe w okręgu piotrkowskim mają za zadanie ochronę linii kolejowych jako jedynego połączenia Warszawy z Częstochową i Dąbrową; wszelkie pogłoski, że oddziały te mają zająć była okupację austriacką są bezpodstawne”.

— **Zmiany w duchowieństwie.** Dotychczasowy wikariusz parafii Kluszyń, ks. Józef Morasik przeniesiony został na takie stanowisko do Rozpry w pow. częstochowski.

— **Ks. Cz. Oraczewski w Częstochowie.** Znany w naszym mieście i kraju ks. Cz. Oraczewski wyjeżdża w tych dniach z odczytami do Łodzi, Piotrkowa, Poznania i Krakowa. Komisja zajęć pozaszkolnych P. M. S. uprosiła wybitnego mówcę, prelegenta i myśliciela do wygłoszenia na rzecz tejże komisji dwu odczytów i w naszym mieście.

Prelekcje będą wygłoszone w dn. 16 i 17 bm w sali Straży Ogniowej na temat: Polska na przełomie i Uświadomienie narodo-

Warszawa wypelnia po brzegi saję Tow. Muzeum i Handlu, pragnąc słyszeć wyjątkowo mówcę i szerzyciela zdrowych poglądów w dziedzinie wychowania narodowego i indywidualnego.

— **Jak zwykły!** Czwartkowe posiedzenie Rady miejskiej nie doszło do skutku z powodu braku quorum. Następne zebranie zostało naznaczone na najbliższy czwartek.

— **Przejmowanie administracji.** Ministerstwo spraw wewnętrznych w tych dniach deleguje do powiatów okupacji niemieckiej urzędników swych w liczbie 50 dla zaznajomienia się na miejscu ze stosunkami administracyjnymi i urzędowymi instytucji okupacyjnych, a to w celu gdy nadejdzie rozkaz z Warszawy — niezwłocznie przejścia administracji powiatowej pod zarządek polski. Urzędnicy będą zapatrzeni w gblejty od władz okupacyjnych na prawo wglądania w sprawy administracyjne.

— **Dzień przeziwgruzliczy.** Minister W. R. i O. P. polecił dyrektorkom szkół średnich urządzenie w dniu 17 listopada, lub w dniach najbliższych popularnych wykładów o gruzlicy dla starszych uczniów i uczennic. Urządzeniem wykładów winien zająć się lekarz szkolny.

— **Polska pożyczka państwowa.** Pragnąc spopularyzować konieczność nabywania Polskiej Pożyczki Państwowej. Ministerstwo Skarbu zwróciło się do krajowych przedsiębiorstw kinematograficznych. Najpoważniejsze przedsiębiorstwa, a mianowicie: Polskie Towarzystwo Kinematograficzne „Polifilm“ oraz biura kinematograficzne „Corso“, „Glebus“, „Kinofilm“ i „Sifinks“ okazały ofiarą gotowość dopomoczenia Ministerstwu Skarbu w tej akcji i zgodziły się na bezinteresowne dołączenie do wystawianych w kinematografach film obrazowych odpowiednich tekstów.

— **Wezwania do nabycia Polskiej Pożyczki Państwowej ukażą się w kinematografach w najbliższych dniach.**

— **Z kulturalistów Rady miejskiej.** Jak się dowiadujemy, p. Ludomir Nieprzecki zrzekł się godności wiceprezesa Rady.

— **Z kroniki towarzyskiej.** Dnia 6 listopada o g. 6 wieczorem w kościele św. Barbary ks. Zygmunt Jędrzycki pobłogosławił związek małżeński p. Julii Agneza, pracowniczki M. D. Z. z p. Aleksandrem Makowieckim, oficerem b. i korpusu wojsk polskich.

— **Odczyty w Stow. „Jedność“.** Staraniem wydziału społ. wychowawczego przy Stow. „Jedność“ w lokalu Stowarzyszenia przy ul. Stradomskiej nr. 6, urządzony zostanie cykl odczytów. Pierwszy odczyt odbędzie się w niedzielę 10 listopada punktualnie o godz. 5 po poł. na temat: „Co to jest literatura“ i „Początek piśmiennictwa w Polsce“ przez prof. Antoniego Woronieckiego. Cena miejsc 50 fen. Bilety są do nabycia w filjach Stowarzyszenia, a w dzień odczytu przy wejściu na salę.

— **Z Tow. Rolniczego.** Przy licznych współudziale członków w ub. wtorek odbyło się zebranie miesięczne Tow. Rolniczego. Posiedzenie zagał prezes hr. Raczyński, zapoznając zebranych z obecną sytuacją gospodarczą kraju. W toku obrad p. Moczyłowski omawiał sprawę szkoły zimowej rolniczej, zachęcając do licznego zapisywania się na wykłady. Dalsza część posiedzenia poświęcona była omawianiu spraw bieżących.

— **Na gospodę dla żołnierza polskiego.** Częstochowski Stowarzyszenie wł. nieruchomości po dzień 7 listopada 1918 r. otrzymało składek dla gospody żołnierskiej 1192 i pół marki, 155 rubli i 2 korony.

— **Ze Stow. nauczycielstwa polskiego.** W sobotę 9 bm. o g. 6 wieczorem w lokalu szkoły elementarnej (II aleja 35) odbędzie się zebranie dyskusyjne członków Stow. nauczycielstwa polskiego. Tematem obrad będzie „Samorząd szkolny”.

— **Na kinematograf szkolny.** W dalszym ciągu złożyli po 50 mk. pp.: dr. Wasilewski, R. Nowińska, D. Landau, Sakowski, Ficenec, Błaszczewski, Kehlwa, Malinowski, Rozenzweig, J. Tempel, W. Chrzanowska, Płomiński, Szkeła w Szarleje, Kukulski, J. Serebnicki, po 25 mk. Kozerski; 15 mk. Kooperatywa Szkolna „Promień“ w Rakowie; 100 mk. A. Białkowski ze Skrzydłewa. Straż ogniowa, Działach (razem 210) i „Wrzosa“; po 150 mk.: kopalnia B. Hanke, Bank Ryski, Warszawskie Tow. Ubezpieczeń, 200 mk. p. L. Kon 300 mk. Centralny Komitet Żywnościowy. 60 mk. Wigura.

— **Podziękowanie.** Komenda III harcercyjskiej drużyny im. J. Kilińskiego składa niniejszym serdeczne podziękowanie Wielebnemu ks. Niedźwiedziemu Patronowi Stow. „Ognisko Robotnicze“ oraz Zarządowi tegoż Stow. za bezpłatne udzielenie sali na przedstawienie w dniu 1 listopada na korzyść powstańczej drużyny, jak również pp. Amatorom i Amatorom, a w szczególności pp. A. Stankiewiczowi i C. Hutyry za reżyserję, Szanownej Publiczności i wszystkim tym, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do urzadzenia i powodzenia tego przedstawienia.

— **„Mucha“.** Cieszący się powszechną popularnością tygodnik humorystyczno-satyryczny „Mucha“ z dn. 1 listopada wznowił swe wydawnictwo. Za redaktora i wydawcę podpisuje się p. Ludwik Nawojewski.

— **Straż narodowa w Kłobucku.** W Kłobucku powstała Straż narodowa, mająca na celu zabezpieczenie mienia i życia współobywateli. Działalność Straży rozciągać się będzie na m. Kłobuck i okolice.

— **Z Praszki.** Podczas, gdy w całym powiecie wieluńskim zapisy do wojska polskiego postępują w szybkim tempie, w osadzie Praszce od chwili rozpoczęcia nowego werbunku zapisało się na 7000 ludności zaledwie 8 ochotników, w tej liczbie 4 członków P. O. w.

— **Niezwykłe okazy buraków.** Niedawno wystawiliśmy w oknie administracji naszego pisma niezwykle okazy kartofli, z majątku p. Anczykowskiego; obecnie administracja dóbr Parzymiech nadesłała nam 3 buraki pastewne, które waga ogółem 30 funtów, największy burak posiada 12 funtów wagi.

— **Śmierć skutkiem zakazania krwi.** Maciej Pęczkowski, stróż domu przy ul. Panny Marii 38, któremu, jak już donosiliśmy, pompa studzienna poszarpała mięśnie u prawej ręki, skutkiem zakazania krwi zmarł wczoraj w nocy w szpitalu N. Marij Panny.

— **Kradzieże.** Wdowie Paulinie Burkiert, zamieszkałej przy ul. Nadrzecznej skradziono z zamkniętej obory swinie wartości 600 mk.

— **Gospodarzowi A. Lamain** ze wsi Czerniowa, skradziono 2 konie. Ślady prowadzą w kierunku Herbów.

— **Gospodarzowi Stanisławowi Wasin**skiemu z Węglowic skradziono 2 konie wartości 4000 rb.

— **Rolnikowi Franciszkowi Kosa** z Brzostów skradziono krowę. Złodzieje skradzioną krowę, według mniemania poszkodowanego, przyprowadzili do Częstochowy.

□ **Emisarzusz bolszewicki w Kielcach.** Korespondent nasz donosi: Do Kielc przybył Stefan Dobrochowski, który był w Saratowie przedstawicielem polskiego komisarjatu bolszewickiego i dał się dobrze we znaki Polakom saratowskim.

Zapisujcie się do Wojska Polskiego.

Ofiary.

Na gospodę dla ochotników do wojska polskiego.

Ubezpieczenia Wzajemne 15 mk. ks. Jaworski 30 mk. kwity 471. 475.

Rada Opiekuncza m. Kłobucka 100 mk. Zbyszek Karwiński 10 mk. kwity 485. 486.

Na kamień pamiątkowy dla poległych Legionistów Częstochowian

Krzymowska 3 mk. Sikorska 5 mk. Bimro Meldunkowe zamiast kwiatów na grób s. p. Eleonory Cisłowskiej 17 mk. kwity 472. 477. 478.

DOKTOR
Stefan Purski
przyjmuje codziennie od 9-11 i od 4-6 pp. Panie od 12-2
choroby skórne i weneryczne
Częstochowa ul. Piętna 5.
I-sze piętro. 754—

Mięso Sprzedam
końskie i wędliny świeże, kość i ujam walcowy
Krakowska 52. 2363—Wieluńska 3. 2347—

Teatr „**PARYSKI**” Ulica Panny Marji Nr. 19. Program — od wtorku 5-go do soboty 9-go Listopada r. b.

Dzisiaj występuje premjowana piękność!

Najsłynniejsza w świecie gwiazda kinematograficzna

FERNANDRA

Nieporównana odtwórczyni psychiki współczesnej kobiety w 5-aktowym dram. życiowym.

ROZDARTA DUSZA

Pierwszy obraz z serii 1918/19 roku.

NAD program: **NIESPOKOJNY HOTEL** Arcywesoła komedia w 2 aktach.

Muzyka: Sekstet Artystyczny pod Dyrekcją p. Czesława Zaka.
Słuchacza Konserwatorium Warszawskiego.

— Dla dzieci wejście wzbronione. —
w Soboty, niedziele i święta bilety ulgowe i
— — — — — passe-partout nie ważne.

szczegóły w programach.
Bufet cukierniczy przy teatrze

Teatr „**ODEON**” ul. Panny Marji № 27.

Program od piątku 8-go do poniedziałku 11-go Listopada 1918 r.

Drugi obraz z serii: „**HENNY PORTEN**” na rok 1919.

„ZWYCIĘZCY”

Wspaniały dramat życiowy w 5-ciu aktach. W roli głównej ulubienica Publiczności, słynna **Henny Porten**.

NAD program: **Warszawa w chwili obecnej** Zdjęcia z natury.

Anons: Wkrótce ostatnia nowość **Dziki kwiat** przepiękny z **Egede Nissen** i znakomitym **Nils Chryzanderem** w roli głównej

Orkiestra pod kierunkiem członka Filharmonji Łódzkiej p. **RAFAŁA KANTORA**. — Bufet cukierniczy przy teatrze. Dla dzieci wejście wzbronione. — — — — — Szczegóły w afiszach i programach.

Zapisy na pierwszą **KRÓTKO TERMINOWĄ** Pożyczkę Wolnej i Niepodległej Polski

PRZYJMUJE

BANK HANDLOWY w WARSZAWIE — — — — — **ODDZIAŁ w CZĘSTOCHOWIE** 0375

Najsilniejsze bóle głowy i migrena ustępują natychmiast po zażyciu proszku

KOWALSKI

Wyrób farm. lab. „Ap. Kowalski” w Warszawie. Zadać w aptekach i skł. aptecz. 0355—

DOKTOR
Paweł Broniatowski
w CZĘSTOCHOWIE
ul. Panny Marji № 21.
Choroby skórne weneryczne i dróg moczowych.
Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu. 877—

Stanisław Rumszewicz
adwokat przysięgły
w Częstochowie ul. Piękną 7.
(I. piętro front ob k Sądu Pok. II Okr.
Przyjmuje od 2-ej do 5 po południu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Potrzebny lokal na kinematograf w ul. Panny Marji (II Aleji)

Oferty Strażacka 12 H. N. i S-ka

ELESHA patentowane mocne odporne na słoty i mrozy **zeliwki i obcasy**
Elesha Duplex tylko po 12 marek za komplet włącznie z dostawą wyrobis fachowo i poleca Fabryka tektury **Leona S. Hasfelta** w Warszawie ul. Casokiego 4. 6369—

Marchew czerwona krótką 8 Mł. owierć do sprz. dani poramą ul. S. Marji 16 2348—

Potrzebne od zaraz mieszkanie w śródmieściu składające się z 5-6 do 10 pokoi może być dwa mieszkania. System korytarzowy, elektryczność, woda, kanalizacja. Oferty składaj w „Gońcu” dla Zwiazku Kolek rolniczych. 0372—

Domek z ogrodem wezmę w dzierżawę. Wiad. w Gońcu. 2344—

Mięso świeże kouskie Mała 2 **Do sprzedania** wiadomość ulica Jasna № 21 m. 4. — Marji 41 m. 4. 2360—

Pokój umeblowany, z oświetleniem, z oddzielnym wejściem, także lekko niemieckiego języka ul. Panny Marji 41 m. 4. 2360—

Ogłoszenie.

Uchwała Magistratu z dnia 8 października 1918 r. zaakceptowana przez Radę Miejską w dniu 31 października 1918 postanowione: Opłatę za kurację i utrzymanie chorych w szpitalach miejskich podwyższyć z 650 marek dziennie, poczynając od dnia 16 listopada roku bieżącego.

Częstochowa, d. 8 listopada 1918 r.
Nadburmistrz
Dr. J. Marczewski.

Potrzebny chłopiec lub dziewczyna do roznoszenia prenumeraty „Gońca Częstochowskiego”.

Zgubiono paszport niem. Hadlera i weksel na sumę rb. 100 podpisany przez Hadlera Buchalskiego i Oziembło 2357—
Do sprzedania dwa fortepiany, bufet i szafa sklepowa w Stowarzyszeniu. ul. Panny Marji 9. 0378—

Michał Grejniec
ul. Panny Marji № 10.

Wymowantę zębów bez bólu. Plomby Zęby sztuczne. Korony. Laboratorium zębów sztucznych. **codz. od 9-1 i 3-7 wieczorem. Ceny bardzo przystępne.**

DOKTOR MED.

Edwin Petrykał

b. lekarz kliniki Prof. LESSERA
Choroby skórne, weneryczne i moczopłucowe przyjmuje od 10—12 rano i od 3—6 godz. wiecz. Panie od 12—1 godz. pp. W niedzielę i święta od 10—12 godz.
Częstochowa ul. Dojazd 11.

Ogrodnik kawaler poszukuje zarobku. Wiad. w Gońcu. 2360—
Prosięta sprzedania wiad. w Adm. Gońca. 2358—